

Наименование на практиката:

Регистър на конкуренцията

Държава:
Германия

Категория на практиката:

- Системи и инструменти

За контакти:

- Регистър на конкуренцията (Wettbewerbsregister) във Федералната служба за защита на конкуренцията (Bundeskartellamt)
- www.wettbewerbsregister.de
- info@bundeskartellamt.bund.de

Неутрализиран(и) риск(ове) от измами

- Избягване или манипулиране на процедури за възлагане на обществени поръчки
- Други

Контекст и цел(и)

Законът за създаване и функциониране на регистър за защита на конкуренцията за обществени поръчки и концесии влезе в сила на 29 юли 2017 г.

Поради липсата на обща база данни, в която да се събира цялата относима информация, досега за възлагащите органи беше трудно да проверят дали дадено дружество е извършило в миналото някакви престъпления, които биха оправдали изключване от процедури за възлагане на обществени поръчки съгласно европейското и германското законодателство в областта на обществените поръчки. Отделни германски федерални провинции, макар и не всички, разполагат за тази цел с отделни „регистри на корупцията“. Възлагащите органи често трябва да разчитат на информацията, предоставена от самите кандидати.

Това създава риск дружества, които би трябвало да бъдат изключени от процедури за възлагане на обществени поръчки, да продължат да получават поръчки, тъй като възлагащите органи не могат да извършат проверка в консолидиран регистър. Възможно е органите да не успеят да установят съвпадение в един от многобройните съществуващи регистри или да разчитат на информация от самите кандидати, чието поведение трябва да оценят.

Новият Регистър на конкуренцията за обществените поръчки е национална обща база данни, която ще предостави на възлагащите обществени поръчки органи, секторните възложители и предоставящите концесии информация, чрез която да преценят дали дадено дружество трябва или може да бъде изключено от процедура за възлагане поради извършени съответни нарушения. Това помага за предотвратяване на икономически престъпления и ще гарантира лоялна конкуренция във връзка с възлагането на обществени поръчки.

Понастоящем новият регистър се създава от специално звено към Федералната служба за защита на конкуренцията, което изпълнява функциите на „орган по регистрация“.

Описание на практиката

Правното основание за регистъра, включително задълженията за предаване на информация и извършване на справки, е заложено в Закона за регистъра на конкуренцията от 2017 г. Допълнителни технически и организационни изисквания ще бъдат определени в отделна наредба,

която ще бъде приета от германското федерално правителство (с одобрението на Бундесрата на Федерална република Германия).

Bundeskartellamt (Федералната служба за защита на конкуренцията) в момента създава регистъра, който се очаква да заработи условно до края на 2020 г. Във Федералната служба за защита на конкуренцията е създадено специално звено, в което ще бъдат назначени 30 служители на пълно работно време. За въвеждането на регистъра е отпуснат бюджет от приблизително 3,8 милиона евро, а разходите за поддръжка се оценяват на около 2,3 милиона евро годишно.

Регистърът за конкуренцията ще се управлява по електронен път. За свързване с регистъра като цяло ще се изисква предварителна регистрация във Федералната служба за защита на конкуренцията и ще е необходима системата за регистрация SAFE, която се използва и за съдебни процедури. След като се регистрират, възлагащите органи могат да получат достъп до информацията в регистъра; регистърът няма да бъде отворен за обществеността.

Регистърът ще съдържа информация за окончателни присъди, наказателни постановления и глоби, свързани с предимно икономически престъпления (изброени подробно), включително, но не само:

- корупция и подкупи,
- трафик на хора,
- създаване на престъпни или терористични организации,
- финансиране на тероризма,
- измами, свързани с публични бюджети (включително бюджета на ЕС),
- измама със субсидии,
- антиконкурентни практики (в това число съглашателство при оферирание),
- принудителен труд и експлоатация на труда,
- нарушения на Закона за минималната работна заплата и Закона за борба с недеklarирания труд и незаконното наемане на работа,
- изпиране на пари и
- отклонение от данъчно облагане.

Правоприлагащите органи, митническите агенции и органите по конкуренция ще бъдат задължени по закон да докладват по електронен път на органа по регистрация информация за нарушения, решения, наказания и глоби.

Дружествата, които трябва да бъдат добавени към регистъра, ще бъдат уведомявани писмено и ще разполагат с две седмици за възражение, ако изпратената информация не е била вярна и ако могат да предоставят необходимите доказателства за това. Органът по регистрация ще оценява предоставените доказателства и, ако е приложимо, ще коригира информацията или ще оттегля вписването. Дружествата могат да обжалват решенията на органа по регистрация пред съда, който отговаря за такива обжалвания (Върховен областен съд Дюселдорф).

Взлагащите органи от публичния сектор ще бъдат задължени да правят справки в регистъра за поръчки, чиято прогнозна стойност е равна на или по-голяма от 30 000 EUR. Секторните възложители и предоставящите концесии трябва да извършват справки в регистъра за договори, чиято прогнозна стойност е равна на или по-голяма от праговете на ЕС (428 000 EUR за стоки и услуги/5 350 000 EUR за строителство — за секторните възложители; 5 350 000 EUR за предоставящите концесии). Взлагащите органи, които не извършват справка в регистъра, може да понесат правни последици за нарушаване на закона за обществените поръчки. Освен това възложителите могат да извършват доброволни справки в регистъра за проекти под задължителните прагове.

Вписването в регистъра не води автоматично до изключване от всякакви процедури за възлагане на обществени поръчки. По-скоро възлагащите органи от публичния сектор трябва сами да вземат решение относно изключването на дружеството в съответствие със съответните разпоредби на

законодателството в областта на обществените поръчки.

След период от 3 или 5 години (в зависимост от основанията за вписването) дружеството се заличава от регистъра.

Дружествата могат да поискат предсрочно заличаване от регистъра в съответствие с правилата за реабилитиране по своя инициатива съгласно европейското и германското законодателство в областта на обществените поръчки (т.е. след като са предоставили обезщетение за вредите, причинени от неправомерното им поведение, сътрудничили са на разследващите органи и са приложили подходящи мерки за избягване на други нарушения в бъдеще).

Ако органът по регистрация е удовлетворил искането за предсрочно заличаване от регистъра, възлагащите органи от публичния сектор вече нямат право да изключват дружество на основанията, довели до вписването му в регистъра. Ако обаче Федералната служба за защита на конкуренцията не счете мерките за реабилитиране по своя инициатива за достатъчни, възлагащите органи продължават да имат право сами да оценят предприетите от дружеството стъпки за реабилитиране по своя инициатива и да преценят дали дружеството спазва законите в областта на обществените поръчки.

Органът по регистрация ще публикува насоки относно процедурите за реабилитиране по своя инициатива, които позволяват предсрочно заличаване.

Уникални характеристики

Регистърът ще бъде единен национален източник на информация за възлагащите органи. Той позволява своевременно предоставяне на информация по електронен път от органите на прокуратурата, митническите агенции и органите по конкуренция, за да се гарантира, че възложителите разполагат с цялата необходима информация за присъди и административни глоби.

Последици и резултати

Като се има предвид, че регистърът все още не функционира, към днешна дата няма конкретни резултати.

Целта на регистъра за конкуренцията обаче е да има важен принос в борбата с корупцията и с други икономически престъпления и нарушения, като предоставя информация, с която да се определи дали във връзка с даден икономически оператор има основания за изключване. По този начин дружества, които са осъдени или глобени в миналото, могат последователно да бъдат изключвани от възлагане на поръчки.

Очаква се още, че регистърът ще има превантивно действие и ще възпира незаконно поведение от страна на дружествата поради тежките възможни последици — изключването от процедура за възлагане.

Ключови фактори за успех

Изпращането на информация за съответните нарушения до регистъра и извършването на справки в него от възлагащите органи ще бъдат задължителни съгласно германското законодателство. В съответния правен текст ясно са определени обхватът, структурата и целите на регистъра, както и задачите на органа по регистрация.

Електронният вид на регистъра позволява навременно съобщаване и преглед на съответната информация.

В звеното, отговорно за създаването на регистъра, е съчетан опит от различни относими области, напр. служители с компетентности в областта на правото, икономиката и ИТ, и се извършва редовен обмен както с докладващите органи, така и с органите, които ще трябва да използват регистъра, за да

се гарантира, че регистърът отговаря на изискванията и е лесен за ползване.

Срещнати предизвикателства и извлечени поуки

Създаването на федерален регистър е сложен ИТ проект, за който е необходимо сътрудничеството на множество агенции.

Поради федералната организация на Германия участващите агенции са на национално, регионално (провинция) или общинско равнище, те следват различни процедури и използват различни системи. Необходимо е да се приведат в съответствие различни потребности и предпоставки.

И накрая, регистърът трябва да е в съответствие с ОРЗД и да се гарантира сигурността на данните и ИТ, което допълнително увеличава сложността.

Потенциал за прехвърлимост

Въвеждането на национален електронен регистър, който да се използва за процедури за възлагане на обществени поръчки, не е уникално за Германия и вече е споменато като възможност в съответната директива на ЕС (Директива 2014/24/ЕС) относно обществените поръчки (съображение 85).

Други държави биха могли евентуално да добавят регистър на конкуренцията към вече съществуваща електронна платформа за обществени поръчки. Ако е необходимо създаване на нов регистър, трябва да бъде избрана или създадена отговорна държавна агенция, която да управлява регистъра.

Структурата му и сътрудничеството с различни изпращащи информация агенции и извършващи справки органи трябва да бъдат организирани в съответствие с националните структури. В държавите, които нямат федерална организация както Германия, може евентуално да се управляват по-малко заинтересовани страни.